

FORTIDSMINNEFORENINGEN

The Society for the Preservation of Norwegian Ancient Monuments

BEVARING AV REGJERINGSKVARTALET

– innspill fra Fortidsminneforeningen knyttet til konseptutvalgsutredningen og kvalitetssikringsrapporten.

Vi vil gjerne starte med konklusjonen: regjeringsbyggene H og Y må ikke rives, men være utgangspunktene for utviklingen av regjeringskvartalet.

Fortidsminneforeningen har brukt mye tid på å gå igjennom de to rapportene. Begge utredningene er basert på beregninger og regnestykker som vi vet av erfaring er svært upresise. Kalkylene som er lagt fram ellers viser også dette, tallmaterialet er usikkert. Slike beregninger er i stor grad betinget av inngangsverdiene som man gir dem. I begge rapportene er det lagt til grunn forskjellige valg som styrer sluttresultatet, men som enten er dårlig begrunnet eller som helt mangler begrunnelse. Særlig tydelig er dette for klima- og miljøregnskapet. Det er ikke tatt tilstrekkelig hensyn til den innebygde energien i de stående byggene, og det er brukt misvisende tall for å beregne driftsfasen til byggene. På denne måten får nybygget for lav inngangsverdi når det gjelder CO₂ belastning, mens tallene for driftsfase blir for høye. Dermed viser kalkylene at nybygg er tilbakebetalt klimamessig etter 23 år, mens virkeligheten vil være at dette først ville skje etter nær 70 år, det vil si utenfor det som anses som levetiden for et nybygg. Vi viser for øvrig til Riksantikvarens utredning om saken, som vi mener er faglig meget god.

For oss i Fortidsminneforeningen er det tydelig at dette ikke egentlig handler om tallenes tale. Den er, som vi viser til over, tvetydig og den er i dette tilfellet av mindre betydning. Valget om hvorvidt de eksisterende regjeringsbyggene skal rives eller ikke er et verdivalg for Norge.

I de to rapportene er disse byggenes betydning som monumenter, symboler og kulturminner betydelig undervurdert. Dette er nasjonalt meget verdifull og viktig arkitektur, og det er et internasjonalt meget anerkjent eksempel på koblingen mellom kunst og arkitektur. Som symboler markerer disse bygningene en viktig epoke i landets historie. Norgeshistorien kan leses i Oslos bybilde, disse byggene utgjør hovedkapitler på linje med Slottet og Stortinget.

Kanskje aller viktigst er symbolverdien Høyblokka har fått etter 22. juli 2011. Den framstår tydeligere og tydeligere som symbolet terroristen ikke klarte å ødelegge, som sto i mot terroren. For hvert år får den stadig tydeligere plass i minnemarkeringene og som markør for denne datoen. Den innehar en kraft som intet nybygget minnesmerke i Oslo kan få.

Lillesøster i regjeringskvartalet – Y-blokka – har vært mindre gjenstand for debatt enn H. Enkelte har tatt til orde for å ofre denne som et kompromiss. Fortidsminneforeningen er av den oppfatning at også Y-blokka er meget viktig å bevare og eventuelt videreutvikle, med sin arkitektur og sin Picasso, en gave til byen og bybildet.

Som verdens eldste frivillige kulturminneorganisasjon har vi mye kontakt med våre søsterorganisasjoner rundt om i Europa. De stiller seg svært undrende til at vi i Norge i det hele tatt har denne diskusjonen, for dem ville det være selvsagt å bevare disse byggene. De er opptatt av arkitekturen, av funksjonen de har som regjeringsbygg, av Picasso og den integrerte kunsten og definitivt koblingen til 22. juli.

Som konklusjon vil vi si at både konseptutvalgsutredningen og den påfølgende kvalitetssikringsrapporten legger for mye vekt på et svakt tallmateriale og for lite vekt på de store øvrige verdiene disse byggene har. Vi vil på det sterkeste anbefale at Høyblokka og Y-blokka bevares, og at de brukes som utgangspunkt for å utvikle regjeringskvartalet videre.

Oslo 18.03.14

Ola H Fjeldheim (sign)
Generalsekretær
233317072 / 91884386